

Anbefalingsrapport

Egedal borgersamling

Sammen om fremtidens vand

2025

Anbefalingsrapport:

Egedal borgersamling – sammen om fremtidens vand

Redaktion: Borgersamlingens redaktørgruppe assisteret af
tredjepartssekretariat v. We Do Democracy

Indhold og tekst: Medlemmerne af Egedal Borgersamling

Opdragsgiver: Novafos og Egedal Kommune

Fotos: We Do Democracy & Unsplash

Udgivet: September 2025

Indholdsfortegnelse

Læsevejledning	4
Borgersamlingens kerneopgave og mandat	5
Del 1: Borgersamlingens anbefalinger	6
Del 2: Udtalelser	27
Del 3: Proces og organisering	32

Kære læser

Mellem februar og juni 2025 samledes 36 Egedalborgere i Egedal Borgersamling for at udvikle anbefalinger til fremtidens vand i Egedal. Mellem hænderne har du anbefalingsrapporten, der er udarbejdet og skrevet af borgersamlingens medlemmer. Den består af fem overordnede fokusområder med tilsammen 17 konkrete anbefalinger til Egedal Kommunes arbejde med klimatilpasning. Derudover er der også borgersamlingens vision, værdier og kriterier til at prioritere mellem forskellige klimatilpasningsløsninger.

Egedal Borgersamling er igangsat i et samarbejde mellem Novafos og Egedal Kommune. Begge parter har forpligtet sig til at behandle anbefalingerne politisk og give en opfølgning til borgerne. Borgersamlingen er igangsat med et ønske om at skabe større deltagelse og bringe flere stemmer i spil, når kommunen tager beslutning om kommunens klimatilpasning.

De 36 medlemmer er sammensat med henblik på at repræsentere helheden af Egedal på baggrund af køn, alder, uddannelse, geografi og boligtype. Anbefalingerne er altså et udtryk for, hvad en repræsentativ gruppe almindelige borgere vægter i forhold til fremtidens vand i Egedal.

Anbefalingsrapporten er skrevet både til dig, der er byrådsmedlem og embedsmand, samt til dig, der er aktiv i civilsamfundet eller har dit professionelle virke i Egedal Kommune – og ikke mindst til dig, som er borger og bruger af naturen og vandet i Egedal Kommune.

Denne rapport er resultatet af medlemmernes fælles samtaler over seks møder. De er blevet introduceret til førende viden om behovet for og mulige klimatilpasningsløsninger. De har vendt egne erfaringer og refleksioner og har fundet enighed om rapportens anbefalinger. På tværs af deres forskelligheder har de haft en fælles samtale og på det grundlag står medlemmerne bag denne anbefalingsrapport, der giver en tydelig retning for fremtidens vand i Egedal.

I tillæg til denne indledning består anbefalingsrapporten af tre dele. Vi anbefaler, at du tager dig tid til at læse hele rapporten for at få et samlet indtryk af anbefalingerne, processen og forløbet.

1. Del 1 - Anbefalinger udarbejdet og skrevet af medlemmerne af Egedal Borgersamling
2. Del 2 – Udtalelser fra ekspertgruppe og tredjepartssekretariat
3. Del 3 – Beskrivelse af processen, arbejdsmetoden og organisering

God læselyst!

Borgersamlingens kerneopgave

Borgersamlingens kerneopgave

Kerneopgaven er den opgave, som byrådet har stillet borgersamlingen. Det er således den opgave, som medlemmerne af borgersamlingen samlet har svaret på i denne anbefalingsrapport.

Når klimaet ændrer sig skal vi håndtere mere vand. Vi har brug for din hjælp til at finde balancerne, når vi omstiller og klimatilpasser Egedal til gavn for mennesker, natur og miljø.

Borgersamling bygger på OECDs principper

Egedal Kommune og Novafos er gået sammen om at igangsætte *Egedal Borgersamling – sammen om fremtidens vand*. I dette samarbejde er Egedal Kommune den politiske opdragsgiver, og Novafos, som er et vand- og spildevandsselskab, udgør borgersamlingens opgavestiller.

For at sikre uafhængighed i processen har We Do Democracy drevet og faciliteret processen som et uafhængigt tredjepartssekretariat med armslængde til den politiske opdragsgiver og opgavestiller. Dette "armslængdeprincip" er væsentligt for at leve op til OECDs principper for deliberative processer.

Det er medlemmerne af borgersamlingen, der selv har udviklet og skrevet de endelige anbefalinger, som overleveres til Egedal Kommune og Novafos i denne rapport.

Del 1:

Anbefalinger

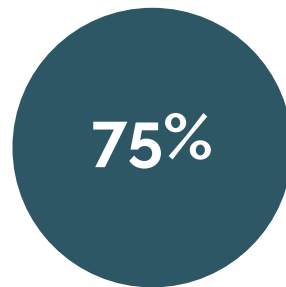

Del 1: anbefalinger

- **Vision**
- **Værdier**
- **Fordele og ulemper**
- **Prioriteringskriterier**

Introduktion

Som medlemmer af Egedal Borgersamling har vi alle været med til at udforme og skrive anbefalingerne. Efter vi samledes sidste gang har vi afgivet en stemme om hvorvidt vi bakker op om hver anbefaling, vi har foreslået. De 16 anbefalinger vi præsenterer i denne anbefalingsrapport har alle fået mere end 75% opbakning fra medlemmerne. Ved hver anbefaling fremgår det i procent hvor stor tilslutning der er til forslaget (se figur nedenfor).

Vi har også skrevet en fælles vision og værdier for fremtidens vand i Egedal. Derudover har vi udarbejdet prioriteringskriterier til valg af klimatilpasningsløsning. Resten af anbefalingerne er inddelt i udvalgte temaer. De fem temaer har følgende titler:

1. Et socialt Egedal
2. Et grønt Egedal giver et kønt Egedal
3. Bæredygtige og økonomiske klimatiltag
4. En del af noget fælles
5. Involvering af borgere i fælles indsats for bedre regnvandshåndtering

“

Vores vision

Natur, vand og ansvarlighed i lokal handling

Egedal skaber bæredygtige og klimarobuste løsninger, hvor vand og natur er aktive ressourcer. Gennem fælles ansvar og rettidig handling sikrer vi trygge, stabile og økonomisk bæredygtige byrum for alle borgere - nu og i fremtiden.

”

Vores værdier

1. Bæredygtig synergi

Vi integrerer naturen i vores løsninger og ser vand som en ressource og som en del af en cirkulær og langsigtet strategi. Gennem blå-grønne fællesarealer, byrum og omgivelser skaber vi sociale mødesteder, der styrker fællesskabet og fremmer bæredygtig livskvalitet.

2. Tryghed og stabilitet

Vores løsninger er funktionelle, driftstabile og fremtidssikrede, så borgerne i **hele** Egedal kan stole på deres byrum i dag og i morgen. Borgerne skal informeres tidligt og løbende om klimatilpasningsprojekter, og der skal etableres klare planer for at mindske gener før, under og efter anlæg.

3. Kontinuerlig udvikling

Vi handler proaktivt for at tilpasse os klimaudfordringer og implementerer løsninger, der gavner både nuværende og kommende generationer i det enkelte område. Det præcise klimatilpasningstiltag skal vælges ud fra borgersamlingens prioriteringskriterier (se nedenfor), der sikrer, at løsningerne skaber værdi i Egedal.

4. Økonomisk og ressourcemæssig bæredygtighed

Vi prioriterer løsninger, der er langsigtede, rentable og sikrer optimal ressourceudnyttelse. Gennem intelligente løsninger sikrer vi en mere bæredygtig vandforvaltning i byrum, vores omgivelser og i byggerier.

5. Fælles ansvar

Vi deler ansvaret for klimaindsatsen mellem borgere, virksomheder og offentlige instanser for at skabe helhedsorienterede løsninger. Kommunen forpligter sig til klimatilpasning på offentlige veje og arealer. Gennem oplysning inspirerer vi borgerne til at tage aktive valg, der understøtter bæredygtige løsninger og bidrager til fællesskabet.

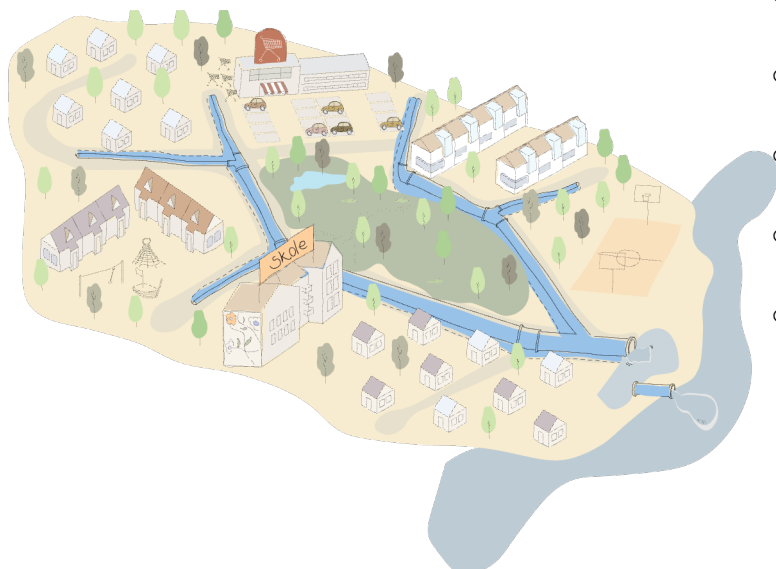
Fordele og ulemper

- ved det traditionel scenarie for klimatilpasning

Vi har i borgersamlingen arbejdet med to forskellige scenarier for, hvordan regnvand kan håndteres i fremtidens Egedal. Gennem dialog og fælles drøftelser har vi som medlemmer af borgersamlingen undersøgt både det traditionelle og det blå-grønne scenarie. Undervejs har vi afdækket fordele og ulemper ved begge tilgange ud fra hensyn til miljø, økonomi, byliv og borgernes hverdag.

1. Det traditionelle scenarie

I det traditionelle scenarie, håndteres regnvandet via underjordiske løsninger, hvor store rørledninger leder vandet væk fra byens overflade og hen til et centralt regnvandsbassin. Her opsamles vandet og reguleres kontrolleret videre. Hoveddelen af anlæggene er skjult efter etablering, og regnvandet transporteres i et centralt røranlæg, væk fra de beboede områder.

Fordele

- Der er ingen permanent påvirkning af private grunde over jordoverfladen, da løsningen primært er underjordisk.
- Anlægsperioden er kortere sammenlignet med overfladeløsningerne.
- Der anvendes en kendt og velafprøvet teknologi med lav driftsikkerhed.
- Løsningen er mindre synlig i bymiljøet efter etablering.

Ulemper

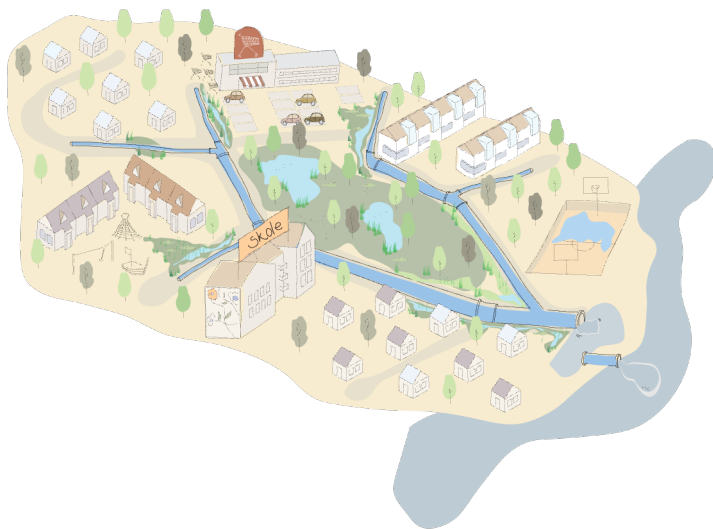
- Kræver omfattende gravearbejde i anlægsfasen med betydelige gener.
- Begrænset fleksibilitet og høj anlægspris pga. store tekniske anlæg.
- Udnytter ikke vandet til rekreative og naturbaserede elementer.
- Begrænsede muligheder for merværdi i form af fællesskab og bykvalitet.
- Ingen synliggørelse af vandets kredsløb i hverdagen.

Fordele og ulemper

- ved det blå-grønne scenarie for klimatilpasning

2. Det blå-grønne scenarie

I det blå-grønne scenarie håndteres regnvandet i høj grad lokalt og synligt gennem spredte og åbne løsninger i byrummet. Det sker via regnvandsbassiner, vejbede og grøfter, der er fordelt i byens områder. Anlæggene opfanger og forsinker regnvandet, som ledes langsomt videre eller nedsives. Håndteringen er integreret i byens landskab og kan indgå som en del af byens grønne områder.

Fordele

- Det kan øge biodiversiteten og giver højere herlighedsværdi i byrum.
- Det er en synlig og pædagogisk løsning, der øger bevidstheden om vandhåndtering blandt borgere.
- Det kan etableres fleksibelt og i etaper tilpasset lokale forhold.
- Det skaber nye rekreative arealer og sociale mødesteder i hverdagen.
- Vegetation er grøn og kølende under tørke og hedebølger.
- Nye teknologier som tryksatte lodrette løsninger reducerer pladskravet, da der ikke skal udgraves til bassiner.

Ulemper

- Kræver mere plads og kan berøre private arealer, med risiko for ekspropriation i enkelte tilfælde.
- Længere anlægstid og større kompleksitet i processen med at finde egnede placeringer.
- Øget behov for drift og vedligeholdelse sammenlignet med traditionelle løsninger.
- Kan medføre gener for naboer og virksomheder i både anlægs- og driftsfasen, såsom negligerede vejbede mm.

Prioriteringskriterier ved klimatilpasningsprojekter

Klimatilpasningsløsninger skal tilpasses lokale forhold. Valget mellem blå-grønne og traditionelle løsninger bør afgøres i et samarbejde mellem kommunen og Novafos. Denne afvejning skal ske med afsæt i vores prioriteringskriterier, som er opstillet i prioriteret rækkefølge.

Alle løsninger skal kunne realiseres på tværs af aktører såsom kommune, forsyning og borgere. Indenfor en balanceret økonomisk ramme skal de øvrige kriterier bruges til at styre prioriteringen mellem mulige løsninger.

Klimatilpasning kræver mod til at eksperimentere og lære af erfaringerne. Midlertidige løsninger og pilotprojekter bør bruges aktivt til at teste nye greb, opbygge lokal viden og udvikle bedre løsninger over tid. På den måde kan vi tilpasse os både ændringer i klima og teknologi.

1. Tag udgangspunkt i det naturlige vandflow

Først og fremmest skal klimatilpasningsløsninger tage udgangspunkt i landskabets naturlige afstrømning. Løsninger, der følger terrænet og arbejder med – ikke imod – vandets bevægelse og naturlige balancer ift. fordampning, nedsivning og afledning, skal som hovedregel prioriteres.

2. Tilpas løsningen til stedets karakter og skab synergi med lokale behov

Klimatilpasningsprojekter skal tage udgangspunkt i det konkrete område, karakter og potentialer. Løsningerne bør integreres i eksisterende byrum og landskaber, så de understøtter lokale behov som trafik, tryghed, ophold eller rekreation. Hvor det er muligt, bør klimatiltag kobles med andre projekter og funktioner.

3. Minimer vedligehold på kommunale bassiner

Når løsninger placeres på kommunal jord, bør der prioriteres anlæg, som kræver lav vedligeholdelse. Det betyder, at løsninger som bassiner skal designes, så de kan udformes som vådbassiner – med mindre behov for drift. Der skal afsættes midler til drift af overfladeløsninger, hvis der er behov.

Prioriteringskriterier ved klimatilpasningsprojekter

4. Gennemfør kun løsninger på privat grund med frivillig opbakning og klart ejerskab

Blå-grønne løsninger på privat areal bør kun etableres, hvor der er frivillig opbakning. Det skal samtidig være tydeligt, at ejerskab og ansvar for drift og vedligehold følger hinanden – både juridisk og praktisk. Kommunen bør kun indgå i projekter på privat grund, hvor der er lokal vilje til at bidrage og tage ansvar. Der bør afsættes økonomi til at understøtte det private engagement.

5. Priorité løsninger, der bidrager til biodiversitet eller CO₂-reduktion

Ved valg mellem mulige løsninger skal der prioriteres dem, der samtidig fremmer natur og klima. Løsninger, som bidrager til øget biodiversitet eller mindsker CO₂-udledning, har højere prioritet end løsninger uden disse effekter.

Anbefalinger

1. Et socialt Egedal

Et socialt Egedal

Klimatilpasning skal ikke kun beskytte, den skal også give værdi i hverdagen. Når vi anlægger nye løsninger, bør de, hvor det er muligt, fungere som opholds- og samlingssteder: en grøn gård med en regnvandslegeplads, en ny sti langs et bassin, eller et grønt torv med mulighed for aktivitet og samvær.

Når vi investerer i klimatilpasning, skal vi samtidig investere i fællesskab og livskvalitet. Derfor skal anlægsprojekter tænkes sammen med rekreative og sociale funktioner – så klimatilpasning bliver noget, der skaber liv, ikke kun afleder vand.

Anbefaling

100%

1.

Skab rekreative byrum

Skab rekreative byrum gennem klimatilpasning. Offentlige klimatilpasningsprojekter i byområderne i Egedal kommune bør integrere sociale og rekreative funktioner, og tage afsæt i det konkrete steds brug og karakter. Det kan være tørre regnvandsbassiner, der samtidig fungerer som aktive byrum med stier, legepladser, beplantning og fællesskabsfremmende opholdsrum, eller bidrage til andre behov som støjdemping af trafik, mere tryghed, opholdsmuligheder og grøn mobilitet. Målet er at skabe merværdi i hverdagen og styrke lokal forankring ved at kombinere klimatilpasning med eksisterende byfunktioner og udviklingsplaner.

Kommunen skal så vidt som muligt stå for vedligeholdelse.

2. Et grønt Egedal giver et kønt Egedal

Et grønt Egedal giver et kønt Egedal

Klimatilpasning i Egedal skal, hvor det er muligt og meningsfuldt, samtidig forbedre forholdene for natur og biodiversitet. Blå-grønne løsninger som regnbede, grønne tage, åbne vandløb og regnvandsbassiner kan skabe ny natur midt i byen – og understøtte levesteder for dyreliv (e.g. insekter mv.), grønne forbindelser og mangfoldighed. Vi ønsker at bevare Egedals landlige idyl og mindre fortætning.

Regnvand skal ses som en ressource, og både eksisterende og nye byggerier bør tage ansvar gennem bæredygtige løsninger. Hver klimatilpasningsindsats er en mulighed for at styrke Egedals natur – og gøre os stolte af at passe på den.

Anbefalinger

100%

2.

Sæt konkrete mål for biodiversitet i klimatilpasningsprojekter

Alle kommunale klimatilpasningsprojekter skal indeholde bindende mål for biodiversitet, fx antal hjemmehørende plantearter, levesteder og naturkorridorer. Målene skal opfølges med løbende monitorering/drift.

Alle nye kommunale og erhvervsmæssige anlæg og byggerier skal følge nye krav om klimatilpasning. For private anlæg og byggerier, skal der foreligge klare anbefalinger og vejledninger til inspiration.

- Ejeren af grunden, hvor klimatilpasningsprojektet bliver anlagt, og kommunen er de primære aktører

2. Et grønt Egedal giver et kønt Egedal

3.

100%

Brug erfaringer fra andre kommuner som afsæt for lokale løsninger

Kommunen skal indhente viden fra lignende klimatilpasningsprojekter i andre kommuner. F.eks., i Fredensborg har samarbejdet mellem boligselskaber og vandforsyning skabt gode resultater.

- Kommunen er den primære aktør

4.

96%

Frem regnvandsopsamling og lokale LAR-løsninger som standard

Regnvand skal ses som en ressource. I alle nye byggerier og ved større renoveringer anbefales det, at der arbejdes med regnvandsopsamling og LAR-løsninger (lokal afledning af regnvand som f.eks. faskiner, regnbede mv.), så regnvand kan bruges lokalt til havevanding, toiletskyl mv. Nye løsninger, hvor tagvand håndteres i løsninger over terræn, kan også indgå. Dette skal være et krav fra kommunen.

- Grundejerne har ansvar for at gøre det, og kommunen har ansvaret for at dette overholdes.

2. Et grønt Egedal giver et kønt Egedal

5.

96%

Indfør klare CO₂- og ressourcekrav til byggeri, renovering og regnvandshåndtering

Kommende bygge- og renoveringsprojekter bør være underlagt lovgivning, der sikrer ansvarligt forbrug, genbrug og lavt CO₂-aftryk. Offentlige byggerier skal gå forrest med ambitiøse krav om regnvandshåndtering og klimatilpasning - herunder undgå fortætning.

Der kunne eventuelt udarbejdes et katalog, over de krav der skal efterleves.

Eksempler på punkter i et sådant katalog:

- Dobbelte vandforsyningssystemer, så regnvand kan anvendes lokalt til ikke-drikkevands formål.
- Materialer med lavt CO₂-aftryk anvendes.
- Ejeren af grunden, der bygger eller renoverer har det primære ansvar, og kommunen har ansvaret for, at det overholdes.

6.

91%

Indfør krav til grundejerforeninger om håndtering af regnvand ved nybyg og giv kompensation til eksisterende grundejerforeninger, der ønsker at gøre noget på eget initiativ, selvom det ikke er i forbindelse med nybyg.

Grundejerforeninger skal have medansvar for at håndtere regnvand lokalt og bæredygtigt. Der skal fastsættes klare krav til, hvordan vandet forsinkes, nedsives eller genanvendes, så belastningen af det fælles kloaksystem mindskes.

- Eksisterende grundejerforeninger, skal tilbydes økonomisk støtte så de kan bidrage til klimatilpasningen på eget initiativ.
- Det primære ansvar pålægges grundejerforeningen.

3. Bæredygtige og økonomiske klimatiltag

Bæredygtige og økonomiske klimatiltag

Den offentlige klimatilpasning skal være tryk, forståelig og økonomisk ansvarlig – både før, under og efter gennemførelsen. Borgerne skal opleve rettidig information og have tillid til, at løsningerne er gennemtænkte og nødvendige.

De offentlige udgifter skal fordeles rimeligt over tid, og borgerne skal kende både pris, proces og konsekvenser. Når projekter medfører gener, skal det vurderes systematisk: er konsekvensen midlertidig eller permanent? Stor eller lille – og hvad er den værd? På den baggrund skal kommunen finde den bedst mulige løsning: justering, kompromis eller kompensation.

Private klimatilpasningstiltag skal fremskyndes ved økonomisk støtte og gennem inspiration til konkrete eksempler på mulige, private tiltag.

Anbefalinger

100%

7.

Priorité investeringer i langsigtede og bæredygtige klimaløsninger

Klimatilpasningsmidler skal målrettes løsninger, der både håndterer vand og skaber langsigtet værdi for natur, byrum og fællesskab. Pengene skal investeres i tiltag, der ikke blot løser akutte problemer, men også fremtidens problemer samtidig med at bidrager til en mere bæredygtig og attraktiv kommune.

Kommunen har det overordnede ansvar

- Privatpersoner og grundejerforeninger skal inddrages
- Private virksomheder kan også spille en rolle

3. Bæredygtige og økonomiske klimatiltag

100%

8.

Skab tillid med åben økonomi og årlige regnskaber

Den andel af skat og vandafgift, som går til klimatilpasningsprojekter og vedligeholdelse af disse, skal være specificeret på opgørelsen.

Relevante projekter skal ligge offentligt tilgængeligt og være let forståelige, med regnskab, miljøplan, etableringsplan, vedligeholdelsesplan og status. Effekt skal dokumenteres. (oversvømmelser, forbedring eller forværring af vandmiljø, gener etc.)

Kommunen er den primære aktør.

96%

9.

Opdel store klimatilpasningsprojekter i faser for at fordele økonomiske byrder

Udgifter til klimatilpasningsprojekterne skal faseopdeles, så udgifterne spredes over en længere årrække.

Derudover skal kommunen tage ansvar for vedligeholdelse af diverse offentlige fællesarealer og vandløb.

Kommunen opkræver skat og Novafos opkræver vandafgift. De skal have pligt til at informere borgerne om, hvordan de indkrævede penge bruges og afsættes.

4. En del af noget fælles

En del af noget fælles

Borgerne i Egedal ved, hvor skoen trykker – og derfor skal de have mulighed for at præge retningen for klimatilpasningen. Det handler ikke kun om at blive informeret, men om at blive inddraget reelt og i tide.

Der skal være faste, gennemskuelige rammer for dialog og deltagelse i store beslutninger. Det kan være borger-samlinger, høringspaneler eller lokale råd, hvor borgernes stemme kan kvalificere prioriteringer og projektvalg. Kommunen skal stille med ressourcer og strukturer, der gør borgerinddragelse til en reel og integreret del af planlægningen, ikke bare som krymmel på toppen.

Anbefalinger

91%

10.

Regelmæssig og forpligtende inddragelse i Egedal Kommune

Kommunen skal etablere en form for fast borger- og virksomhedsinddragelse – f.eks. gennem et borgerråd eller tilbagevendende borgersamlinger – der kan aktiveres efter behov, for at få borgernes og virksomhedernes stemme med i klimatilpasningen. Modellen behøver ikke være permanent eller have direkte beslutningskompetence, men bør sikre, at borgerne og virksomhederne høres og kan bidrage med lokale perspektiver i de relevante faser.

Det er Byrådet, der sikrer, at der afsættes tid, ressourcer og økonomi. Dette kan ske via fondsmidler. Eksempelvis EU, Novo Nordisk Fonden, A.P. Møller Fonden og lignende.

4. En del af noget fælles

91%

11.

Inddrag øvrige interessenter

Relevante interessenter bør inddrages med det formål at bidrage til klimasikring. Der er en række mulige synergier. F.eks. kan virksomheder bidrage økonomisk til klimasikring og dermed øge deres samfundsansvar (CSR). Foreninger kan bidrage til drift af fx naturområder og lodsejere kan få mere grønt lokalt.

Eksempler på øvrige interessenter

- Virksomheder
- Foreninger
- Lodsejere
- Øvrige interessenter der ejer grunde i kommunen

83%

12.

Gennemfør trivselsmålinger

Egedal Kommune bør gennemføre frivillige trivselsmålinger blandt borgere og virksomheder – f.eks. via korte spørgeskemaer om oplevet tryghed, fremdrift og prioriteringer i klimatilpasningen.

For eksempel kan Egedal Kommune vælge at sende borgersamlingens anbefalinger ud i et spørgeskema, hvor alle borgere og virksomheder får mulighed for at afgive en stemme til anbefalingerne.

Egedal Kommune kan sende borgerne korte spørgsmål vedrørende fremdrift på bl.a. klimatilpasning i Egedal.

4. En del af noget fælles

13.

70%

Gør tidlig borger- inddragelse obligatorisk i alle større klimatilpasningsprojekter

Ved alle større anlægsprojekter skal der udarbejdes en borger- og virksomhedsinddragelsesplan med tidlig varsling, nabo, borger og virksomhedsdialog og løbende information, så borgere og erhvervsliv kan forberede sig og bidrage. Inddragelsen skal ske, mens det stadig er muligt at påvirke projekterne.

Egedal Kommune skal fastholde at der fx er et borgerråd, som kan være en følgegruppe eller "sounding board" til de forskellige klimatilpasningsprojekter. Dette skal samtænkes med anbefaling 10

5. Involvering af borgere i fælles indsats for bedre regnvandshåndtering

Involvering af borgere i fælles indsats for bedre regnvandshåndtering

Klimatilpasning starter også i det nære. Det kan være en regnvandsbeholder i haven, faskiner ved boligblokken eller opsamling af tagvand i grundejerforeningen. Derfor skal det være let for borgere og fællesskaber at tage initiativ – og føle, at det nytter.

Egedal Kommune skal understøtte indsatser med praktisk rådgivning, synlige regnvandskonsulenter, fælles indkøb, borgerpuljer og eksempler, der inspirerer. Krav til private bør undgås, men støtte og motivation skal være tydelig. Når det er nemt at handle, vokser handlekraften – og klimatilpasning bliver noget, vi lykkes med sammen.

Anbefalinger

100%

14.

Skab inspiration gennem synlig formidling og lokale rollemodeller

Kommunen bør i samarbejde med Novafos styrke borgernes motivation for regnvandshåndtering gennem en kombination af kampagner, et inspirationsområde for klimatilpasningsløsninger og frivillige regnvandsambassadører.

Et udstillingsareal med synlige løsninger kan gøre teknikkerne konkrete og tilgængelige. Det kan også godt være på privat grund. Samtidig kan ambassadører og informationskampagner formidle erfaringer og skabe lokal opbakning gennem tillid og genkendelighed. De forskellige tiltag skal understøttes af en kommunikationsindsats, så de kommer ud til borgerne i kommunen. Der skal være fokus på konkrete og tilgængelige eksempler vedr. løsninger, der kan anvendes lokalt og dermed styrke både viden og handlekraft blandt borgerne i Egedal. Kommunen har det overordnede ansvar, men kan samarbejde med Novafos og lokale frivillige

5. Involvering af borgere i fælles indsats for bedre regnvandshåndtering

96%

15.

Opret et rådgivningskontor

Egedal Kommune skal etablere et dedikeret rådgivningskontor, der understøtter borgere, virksomheder og grundejerforeninger med viden, sparring og praktisk hjælp til klimatilpasning. Der skal årligt afsættes midler i en pulje, hvor lokale borgere samt industri nemt kan søge til at lave klimatiltag.

Kommunen skal være opsøgende og synlige i lokalsamfundet, og deres tilbud markedsføres aktivt. En særlig informationspakke til alle borgere og virksomheder samt et tydeligt og brugervenligt afsnit på kommunens hjemmeside kan gøre det endnu lettere for den enkelte at komme i gang. Rådgivningen skal hænge sammen med tilskud til private samt industri for at sikre størst mulig tilslutning.

Rådgivningen skal dokumenteres og samles i en digital vidensbank, som stilles til rådighed for kommunens borgere, foreninger og virksomheder.

91%

16

Indgå driftspartnerskaber med lokale foreninger om fællesarealer og klimatiltag

Kommunen skal indgå driftspartnerskaber med grundejerforeninger om vedligeholdelse af blå-grønne anlæg og fællesarealer. Gennem partnerskaber og evt. tilskudsmidler skal det blive muligt for private aktører at bidrage med driften.

Udtalelser

Ekspertgruppens udtalelse

Som ekspertgruppe har vi fulgt arbejdet med Egedal Borgersamling og bidraget med faglig sparring. Vores rolle har været at rådgive tredjepartssekretariatet, kvalificere det faglige materiale og så vidt muligt sikre, at medlemmerne af borgersamlingen fik et solidt og uafhængigt vidensgrundlag at arbejde ud fra. Vi har bestræbt os på at understøtte processen uden at påvirke de anbefalinger, borgerne selv har formuleret.

Ekspertgruppens opgave har bestået i at:

- Give input til materialesamlingen med viden om klimaudfordringer, regnvandshåndtering, biodiversitet og CO₂-reduktion.
- Anbefale oplægsholdere og medvirke til at sikre kvaliteten i de faglige oplæg.
- Give faglig feedback undervejs i processen, så borgerne fik adgang til relevant viden og sparring, når de efterspurgte det.
- Bidrage til den endelige ekspertudtalelse med et fælles perspektiv på borgersamlingens arbejde.

Borgere har en vigtig stemme i klimatilpasning

Klimatilpasning og naturforvaltning er ikke kun tekniske spørgsmål. De berører borgernes hverdagsliv direkte gennem alt fra oversvømmede kældre til behovet for grønne, kølende byrum.

Samtidig rummer udfordringerne store muligheder: vand kan bruges rekreativt og til at styrke biodiversiteten. Det er afgørende, at borgerne bidrager aktivt i denne proces. Ikke blot fordi de har lokalkendskab, men fordi ejerskab og fællesskab er nødvendige for, at løsningerne bliver holdbare i praksis. Borgerne har haft adgang til et godt og uafhængigt vidensgrundlag, som har givet et solidt fundament at arbejde ud fra.

Set fra vores perspektiv kunne et endnu større fokus på at tydeliggøre de økonomiske rammer og ambitionsniveauet fra kommunens side have styrket processen yderligere. Det ville have gjort det lettere for borgerne at vurdere, om målet er at fastholde det eksisterende serviceniveau for afvandingssystemer, eller om Egedal ønsker at sigte højere og skabe helhedsorienterede løsninger med både klima-, natur- og fællesskabsgevinster.

Når vi ser på borgersamlingens anbefalinger, er der flere temaer, som vi vurderer har særlig betydning for Egedals videre arbejde med klimatilpasning:

- **At klimatilpasning giver merværdi i hverdagen**

Borgerne har tydeligt peget på, at klimatilpasning ikke kun skal beskytte mod vand, men også skabe rekreative byrum og sociale mødesteder. Det gør klimatilpasning til noget, der opleves positivt og nærværende i hverdagen.

- **At natur og biodiversitet integreres i løsningerne**

Hver klimatilpasningsindsats er en mulighed for at styrke naturen, også i forhold til tørke og hedebølger. Bindende mål for biodiversitet og lokale løsninger som regnbede, grønne tage og åbne vandløb bør fastholdes som ambition. Regnvand skal ses som en ressource, ikke kun som et problem.

- **At borgerinddragelse er kontinuerlig og forpligtende**

Anbefalingerne peger på faste rammer for borger- og virksomhedsinddragelse, tidlig dialog og målinger af borgernes oplevelser. Det sætter en ny standard for inddragelse, hvor borgerne er en del af processen hele vejen.

- **At lokale handlemuligheder og partnerskaber styrkes**

Det er vigtigt, at borgere, grundejerforeninger og virksomheder let kan tage initiativ gennem rådgivning, puljer,

partnerskaber og synlig formidling. Klimatilpasning bliver stærkere, når mange kan bidrage på forskellig vis. Finansiering af initiativer bør ske gennem de afgiftsmidler alle borgere allerede bidrager med, og ikke afhænge af den enkeltes økonomi.

- **Hvad vi håber sker med anbefalingerne**

Egedal Kommune og Novafos har muligheden for at gå foran nationalt. Vi håber, at borgersamlingens anbefalinger ikke blot anvendes til inspiration, men omsættes i konkrete programmer og projekter. Programmer, som både bidrager til at klimasikre kommunen uden at det koster på CO₂-regnskabet, og samtidig skaber livskvalitet, stærkere fællesskaber og en rigere natur. Vi håber, at anbefalingerne også vil blive tænkt ind i Egedal Kommunes øvrige planer og projekter. Borgernes engagement i borgersamlingen er et stærkt vidnesbyrd om de ressourcer og kompetencer, der findes lokalt. Det vil være en forspildt chance, hvis ikke denne energi fastholdes og bygges videre på.

Ekspertgruppen.

- **Tina Saaby**, formand for ekspertgruppen, direktør i Dansk Byplanlaboratorium,
- **Lars Jørgensen**, seniorkonsulent ved Teknologisk Institut,
- **Marina Bergen Jensen**, professor i landskabsteknologi på Københavns Universitet
- **Anna Aslaug Lund**, landskabsarkitekt MAA, PhD og Kommunikationsansvarlig & Projektudvikler hos schönherr

We Do Democracy har fungeret som uafhængigt tredjepartssekretariat for *Egedal Borgersamling – sammen om fremtidens vand*.

Vi har som sekretariat haft ansvar for at designe, organisere og facilitere borgersamlingen for at sikre armlængde til Egedal Kommune og Novafos.

Vores udtalelse fokuserer på at validere, i hvor høj grad processen lever op til OECD's internationale principper for borgerinddragelse – med særligt fokus på uafhængighed, repræsentativitet og gennemsigtighed.

Det har været vores opgave at sikre en uvildig proces med:

- åben og stratificeret lodtrækning af deltagerne
- gennemsigtighed i tilrettelæggelsen,
- adgang til uafhængig ekspertise,
- tid til rådslagning for borgersamlingens medlemmer
- forpligtelse fra opdragsgiveren til at modtage, svare på og offentliggøre borgersamlingens anbefalinger.

Vi har ikke konstateret at opdragsgiverne har forsøgt at påvirke processen illegitimt og har behandlet armlængde-princippet med respekt. Samlet set vurderer vi, at Egedal Borgersamling lever op til OECD's principper og er gennemført som en uvildig borgerproces.

Initiativtagere

Borgersamlingen om klimatilpasning i Egedal er igangsat i et samarbejde mellem Egedal Kommune og Novafos.

Den overordnede opgave, som byrådet har stillet borgersamlingen, lyder:

"Når klimaet ændrer sig, skal vi håndtere mere vand. Vi har brug for din hjælp til at finde balancerne, når vi omstiller og klimatilpasser Egedal til gavn for mennesker, natur og miljø."

Det har været særligt for denne borgersamling, at der har været et partnerskab mellem Egedal og Novafos. Det har kun styrket hele arbejdet med borgernes anbefalinger.

Borgerne er blevet inviteret af Egedal Kommune, og kommunen har forpligtet sig til at behandle de anbefalinger, borgersamlingen når frem til. Det er samtidig byrådet, der har besluttet borgersamlingens opgave.

Vi har oplevet en tydelig opbakning til metoden og en respektfuld håndtering af rollen som opdragsgiver – i tråd med OECD's principper om armlængde.

Kommunen og forsyningsselskabet Novafos har begge bidraget ved at stille sig til rådighed for borgernes spørgsmål og ved at indgå konstruktivt i dialogen.

Medlemmer

Borgersamlingens medlemmer blev udvalgt ved stratificeret lodtrækning for at afspejle befolkningen i Egedal. Sammensætningen har været repræsentativ, om end enkelte mindre skævheder er opstået på grund af naturligt frafald undervejs. Vi vurderer ikke, at dette har haft væsentlig betydning for helheden .

Vi har observeret en høj grad af engagement fra medlemmerne. De har lyttet til eksperter, drøftet komplekse udfordringer og prioriteret mellem forskellige løsninger. Diskussionerne har været præget af respekt og nysgerrighed på tværs af forskelle i alder, baggrund og erfaring. Medlemmerne har arbejdet seriøst med den komplekse opgave at udvikle anbefalinger, der både er fagligt forankrede og lokalt meningsfulde.

En redaktørgruppe af medlemmer, i samarbejde med sekretariatet, har sikret, at anbefalingsteksten blev klar og forståelig. Alle borgersamlingens medlemmer havde mulighed for at skrive, kommentere og bidrage til udformningen af de endelige anbefalinger.

Den store opbakning til den enkelte anbefalinger, der ligger i den høje ende i feltet, vidner om at medlemmer har kunnet arbejde tæt sammen og indgå i fælles kompromisser. Der har været adgang til at afgive mindretalsudtalelser, men ingen medlemmer valgte at benytte denne mulighed. Rapporten skal derfor læses som udtryk for bred enighed og fælles retning.

Modtagere

Som tredjepartssekretariat har vi observeret en borgersamling, der har været optaget af at udvikle anbefalinger, der balancerer hensyn til tryghed, økonomi, natur og fællesskab. Borgerne har formuleret en fælles vision, centrale værdier og konkrete forslag, som tilsammen danner et helhedsorienteret afsæt for kommunens videre arbejde med klimatilpasning.

Vi vurderer, at anbefalingerne bør læses som nuancerede bud, der afspejler borgernes perspektiver inden for den tid og de rammer, der var til rådighed. De skal ikke opfattes som endelige løsninger, men som vigtige pejlemærker, der kan understøtte en retning, hvor klimatilpasning bliver en ressource for både mennesker og natur.

Egedal Borgersamling har også vist, at borgerinddragelse på denne måde kan styrke lokaldemokratiet og skabe et fundament af tillid mellem borgere, kommune og forsyning. Vi ser borgersamlingen som et vigtigt skridt mod mere systematisk borgerinddragelse i kommunen.

Vi opfordrer byrådet, forvaltningen, Novafos og offentligheden til at modtage anbefalingerne med samme seriøsitet og respekt, som de er blevet udarbejdet med – og til at se borgersamlingen som begyndelsen på en længere proces, hvor borgernes stemme bliver en integreret del af klimatilpasningen i Egedal.

Borgersamlingens sekretariat.

Kolja Dahlin og Johan Galster

We Do Democracy

- **Metode**
- **Proces**
- **Organisering**
- **Mandat**
- **Sammensætning**
- **Forløb**

Kort om metoden

Egedal Borgersamling trækker på deliberativt demokrati. En borgersamling er en metode, der giver et repræsentativt udsnit af borgere mulighed for at beskrive og anbefale deres bud på løsninger. Borgersamlinger har vist sig egnet til at udvikle svar på dilemmafyldte og komplekse problemstillinger, samt til at udvikle medierede anbefalinger.

Det vil sige, at processen arbejder med, hvordan medlemmerne kan udvikle løsninger, som de alle kan se sig i. Deliberativ betyder netop dette – at metoden er baseret på rådslagning, samtale og fokus på fælles løsninger. Medlemmerne af en borgersamling mødes til samlinger over mindst 20 timer – i denne samling over seks dage. Dermed kan medlemmerne være med til at kvalificere og skabe grundlag for at styrke den politiske beslutningsproces.

Metoden er internationalt anerkendt og bliver anvendt systematisk i blandt andet EU, Canada, Storbritannien, Tyskland, Australien, Irland, Bolivia, Belgien og Finland. OECD's deliberative principper for borgersamlinger og borgerting, som denne Borgersamling har fulgt, er:

OECD's principper er:

- **Formål:** Borgersamling skal have et tydeligt formål, der er knyttet til et reelt afgrænset politisk problem.
- **Mandat:** Beslutningstagerne forpligter sig offentligt til at besvare eller agere på borgernes anbefalinger inden for et rimeligt tidsrum.
- **Gennemsigtighed:** Den deliberative proces er offentlig og mulig at følge. Alle procesmaterialer er offentligt tilgængelige.
- **Inklusion:** Der tages hensyn til at forskellige grupper i samfundet skal kunne deltage.
- **Repræsentation:** Borgersamlingens medlemmer anses som et mikrokosmos af den bredere befolkning.
- **Information:** Borgersamlingens medlemmer skal have adgang til bred, relevant og tilgængelig information og ekspertise.
- **Fælles drøftelser:** Medlemmerne skal gennem processen finde et fælles beslutningsgrundlag for deres anbefalinger til beslutningstagerne. Dette forudsætter aktiv lytning, vægtning og overvejelse af forskellige perspektiver samt mulighed for at alle medlemmer kan tale og bidrage.
- **Tid:** Deliberation kræver tid til at medlemmerne kan fordybe sig og reflektere over den viden de introduceres for, for dermed at kunne udvikle informerede anbefalinger til et komplekst politisk spørgsmål.
- **Armslængde:** Processen skal organiseres med afsæt i et tredjepartsekretariat, der er uafhængig af opdragsgiver, interessenter og lobbyorganisationer.
- **Privatliv:** Borgersamlingens medlemmers privatliv skal respekteres og beskyttes mod uønsket opmærksomhed i medier.
- **Evaluering:** Borgerne skal have mulighed for en anonym evaluering af processen efter en række objektive kriterier (fx kvantitet og diversitet i informationer, mængden af tid til læring, faciliteringens uafhængighed).

Egedal Borgersamling organisering

Organisering

Rundt om Egedal Borgersamling har en række grupper været nedsat for at sikre, at Borgersamlingens arbejde blev udført i overensstemmelse med OECD's principper, på baggrund af relevant fagviden, samt at de endelige anbefalinger modtages af politikerne og forankres i forvaltningens arbejde. Find en beskrivelse af de enkelte arbejdsgrupper nedenfor.

Projektgruppen

Egedal Borgersamlings projektgruppe består af medarbejdere fra Novafos, Egedal Kommune og We Do Democracy. Projektgruppen står for den løbende koordinering af Borgersamlingen, for at sikre, at medlemmernes arbejde blev udført inden for de bedste rammer og levede op til Egedal Borgersamlings formål.

Tredjepartssekretariat

We Do Democracy er Egedal Borgersamlings uafhængige tredjepartssekretariat, som har forestået rekruttering af ekspertgruppen, træffer beslutninger om design og facilitering af borgersamlingen og planlægger de enkelte samlinger. Sekretariatet er beskyttet af en tredjepartsaftale og har til formål at sikre at medlemmerne kan arbejde uhindret og mindske muligheden for, at borgerne er under påvirkning i processen.

Ekspertgruppe

Egedal Borgersamlings ekspertgruppe har til opgave at sikre, at arbejdet er baseret på neutral og saglig viden. Ekspertgruppen har rådgivet tredjepartssekretariatet og bidraget med viden, sparring og kvalitetssikring. Ekspertgruppen består af Tina Saaby, formand for ekspertgruppen og direktør i Dansk Byplanlaboratorium, Lars Jørgensen, seniorkonsulent på Teknologisk Institut, Marina Bergen Jensen, professor i landskabsteknologi på Københavns Universitet og Anna Aslaug Lund er landskabsarkitekt MAA, PhD og rådgiver i schønher.

Arbejdsmetoder

Der er blevet anvendt en lang række dialog- og samarbejdsmetoder under Egedal Borgersamling. Formålet har været at skabe en produktiv, engagerende og inkluderende arbejdsform, hvor det har været muligt at deltage med meget forskellige forudsætninger og præferencer. Hele forløbet har været designet og faciliteret af We Do Democracy. Nogle af de anvendte metodegreb har været:

1. **Roterende gruppearbejde:** Skiftende grupper for at fordre forankring på tværs af borgersamlingen og dialog mellem flere.
2. **Faglige input:** Løbende afvejede og forskningsbaserede faglige oplæg designet til, at man som medlem har kunnet fordøje, forstå og tage stilling til vigtigheden af inputtet.
3. **Visuelle, engagerende og kreative formater:** veksle mellem at sidde ved borde, stå op ved plakater, bruge rummet og bevæge sig rundt. Bordplakater, papkort og grej til selv at producere og dokumentere resultater.
4. **Medlemmerne producerer selv:** i hele forløbet er det medlemmerne selv der har ført pennen og senere har haft hænderne på tastaturet. Både for at sikre legitimitet, brugen af deres eget sprog, men også for at understøtte ejerskab og engagement.
5. **Humor, hygge og stemning:** Der er arbejdet med, at medlemmerne skulle føle sig velkomne. Musik, energiskabende forplejning, samt en uformel og rar stemning.
6. **Mediering af storgruppesamtalen i plenum:** Der har været brugt løbende analoge afstemninger for hele tiden at tjekke ind på, om alle var med, og om der skulle arbejdes mere med anbefalingerne.
7. **Stimulering af forestillingsevne:** Medlemmerne har gennem forskellige greb drømt sig ind i den fremtid de ønsker sig- individuelt, i grupper og i plenum.
8. **Fælles ekskursion:** Medlemmerne tog på fælles udflugt til relevante klimatilpasningslokationer, samt til DAC – Dansk Arkitektur Center, for at få større indsigt i arbejdsområdet og for at give anledning til delte refleksioner i nye arbejdsrum.
9. **Dokumentation og opsamling:** Alt i forløbet er blevet dokumenteret ved både at tage billeder af borgernes materialer og noter, og alt er blevet indskrevet på computer. Formålet med dokumentationen var at sikre, at borgernes materiale ikke gik tabt, men blev brugt, og for at sikre åbenhed og legitimitet.

Borgersamlingens mandat

Borgersamlingens mandat er den forpligtelse, som byrådet og Novafos har indgået i forbindelse med borgersamlingen. Det er med andre ord det, som byrådet og Novafos har lovet, at de vil gøre med anbefalingerne uanset, hvordan de ender med at se ud.

Politisk opdragsgiver (Egedal Kommune):

- Byrådet giver borgersamlingen mandat til at udarbejde uvildige anbefalinger til brug for fremadrettede prioriteringer og beslutninger inden for klimatilpasning.
- Byrådet vil støtte op om borgersamlingens arbejde og udvise respekt for medlemmernes anbefalinger - uanset andre politiske dagsordener og strategier.
- Byrådet forpligter sig til at behandle anbefalingerne i relevante fagudvalg og i byrådet - og redegøre for, hvordan hver enkelt anbefaling bliver fulgt eller ikke fulgt på skrift.
- Byrådet forpligter sig til at give en status inden for de første 3 måneder efter aflevering af anbefalingerne og igen inden for 24 måneder.
- Medlemmerne af borgersamlingen har til opgave at arbejde inden for rammen af borgersamlingens kerneopgave og søge anbefalinger, der rummer bredden af medlemmernes holdninger.
- Medlemmerne kan gøre brug af minoritetsudtalelse.
- Byrådet er ikke forpligtet til politisk at følge eller vedtage borgersamlingens anbefalinger.

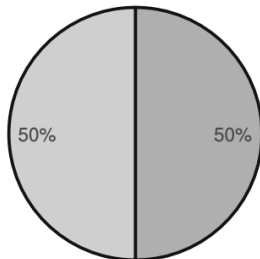
Opgavestiller (Novafos):

- Opgavestiller sikrer, at borgersamlingen overholder OECD's retningslinjer for deliberative processer i udarbejdelsen og gennemførelsen af borgersamlingen. Herunder at tilsikre en uvildig evaluering af borgersamlingens fulde forløb, som følger OECD's anvisninger hertil.
- Opgavestiller sikrer, at borgersamlingen etableres som et repræsentativt borgerorgan, der uvildigt kan udforske og svare på borgersamlingens kerneopgave.
- Opgavestiller sikrer armslængde ved tilknytning af et uafhængigt tredjepartssekretariat, der gennemfører borgersamlingen inden for rammerne af kerneopgaven og mandatet.
- Opgavestiller overlader det til tredjepartssekretariatet at udpege uafhængige eksperter, indlægsholdere og sikre, at borgersamlingen frit kan arbejde i dybden, indhente viden og sætte egen dagsorden inden for rammen af borgersamlingens kerneopgave. Den faglige ekspertgruppe skal bidrage til borgersamlingens opgaveløsning.
- Tredjepartssekretariatet uafhængighed er sikret ved en indgået tredjepartsaftale, der sikrer armslængde i gennemførelsen.
- Opgavestiller sikrer, at borgersamlingens endelige anbefalinger vil blive overdraget uredigeret til brug for den videre politiske proces af den politiske opdragsgiver.
- Opgavestiller sikrer en organisatorisk forankring på de anbefalinger fra borgersamlingen, som opgavestiller har mulighed for at tage vare på og implementere inden for rammen af de endelige beslutninger fra den politiske opdragsgiver.

Borgersamlingens medlemmer og sammensætning

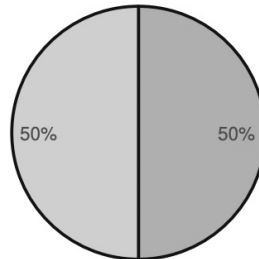
Køn:

Egedal kommune

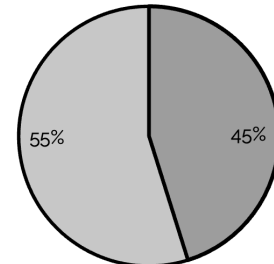
■ Kvinde ■ Mand

Egedal borgersamling

■ Kvinde ■ Mand

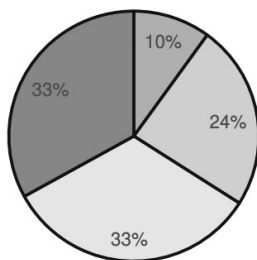
Borgersamling ved afslutning

■ Kvinde ■ Mand

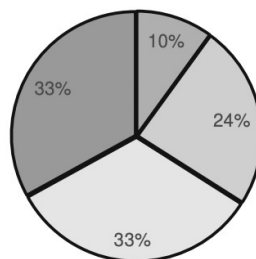
Alder:

Egedal kommune

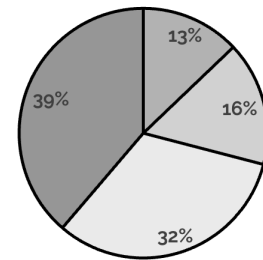
■ 16-25 år ■ 26-42 år ■ 43-59 år ■ 60+ år

Egedal borgersamling

■ 16-25 år ■ 26-42 år ■ 43-59 år ■ 60+ år

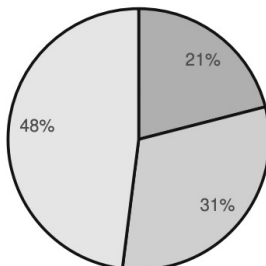
Borgersamling ved afslutning

■ 16-25 år ■ 26-42 år ■ 43-59 år ■ 60+ år

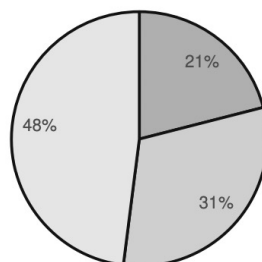
Uddannelse:

Egedal kommune

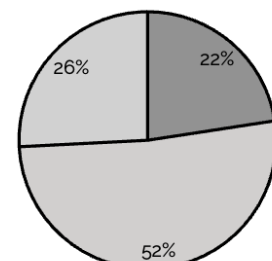
■ Grundskole / Andet
 ■ Erhvervsfaglig
 ■ Videregående (inkl. gymnasial)

Egedal borgersamling

■ Grundskole / Andet
 ■ Erhvervsfaglig
 ■ Videregående (inkl. gymnasial)

Borgersamling ved afslutning

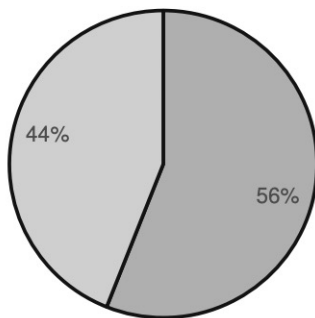

■ Grundskole / Andet
 ■ Erhvervsfaglig
 ■ Videregående (inkl. gymnasial)

Borgersamlingens medlemmer og sammensætning

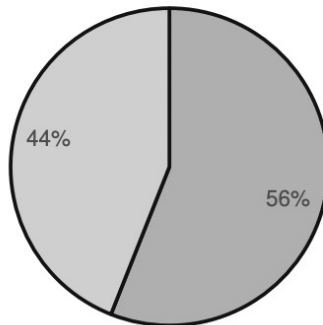
Geografi (indenfor og udenfor projektområdet):

Egedal kommune

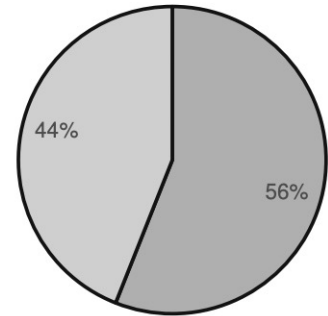
■ Indenfor ■ Udenfor

Egedal borgersamling

■ Indenfor ■ Udenfor

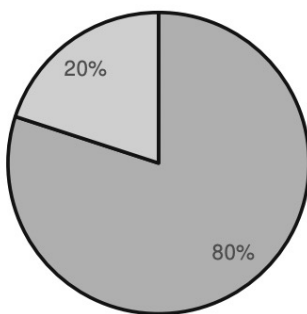
Borgersamling ved afslutning

■ Indenfor ■ Udenfor

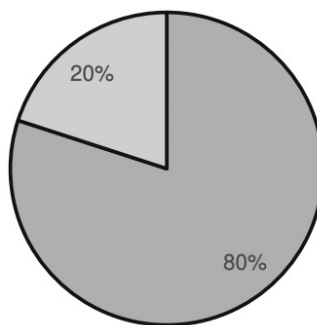
Boligtype:

Egedal kommune

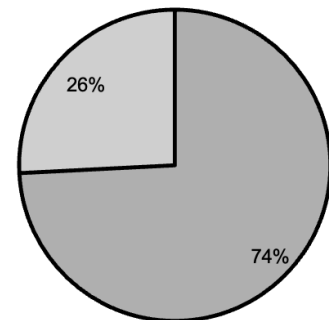
■ Ejer (inkl. Andel) ■ Leje

Egedal borgersamling

■ Ejer (inkl. Andel) ■ Leje

Borgersamling ved afslutning

■ Ejer (inkl. Andel) ■ Leje

Borgersamlingens forløb

Første samling – Introduktion til opgaven og emnet

Tirsdag den 25. februar 2025, kl. 17-21 på Egedal Rådhus

Den første samling markerede opstarten på Egedal Borgersamling. Formålet med samlingen var at introducere borgersamlingens medlemmer for hinanden, borgersamlingens arbejdsmetode og proces, samt få dem ombord i kerneopgaven. Ved denne første samling arbejdede medlemmerne med de værdier, de ønsker skal være bærende for arbejdet med fremtidens vand i Egedal Kommune.

- Officiel åbning ved borgmester Vicky Holst Rasmussen
- Introduktion til formålet, opgaven og borgersamlingens repræsentation og metode
- Oplæg: Håndtering af regn- og spildevand og processen for planlægningen af fremtidens afløbssystem, Novafos
- Oplæg og Q&A: Klimatilpasning ved Professor Sebastian Mernild, Syddansk Universitet
- Gruppearbejde om bærende værdier for arbejdet med fremtidens vand i Egedal Kommune

Anden samling – Scenarier for klimatilpasning

Lørdag den 8. marts 2025, kl. 10-20 på Egedal Rådhus, inkl. udflugt til København

Formålet med anden samling var, at medlemmerne arbejdede i dybden med klimatilpasningen i Egedal Kommune, det traditionelle og det blå-grønne scenarie for klimatilpasning og arbejdede med fordele og ulemper ved scenarierne.

Anden halvdel af dagen gik med fælles udflugt til to eksempler på klimatilpasning i byrum og DAC's udstilling 'Vandet Kommer', der fokuserer på effekten af vandstigninger, og hvordan man flere steder i Danmark og andre lande arbejder med klimatilpasningsløsninger både privat og i offentligt regi. Med afsæt heri drøftede medlemmerne potentialer og hindringer ved scenarierne.

- Oplæg: Klimatilpasningsscenarier v. Rambøll & Novafos
- Gruppearbejde om fordele og ulemper ved de to klimatilpasningsscenarier
- Lokationsbesøg: Klimatilpasning i Gedvad og Søborg Hovedgade i Gladsaxe Kommune
- Udstillingsbesøg: Rundvisning på DAC udstilling 'Vandet Kommer' v. Tina Saaby
- Q&A session: med ekspertgruppemedlemmer Tina Saaby og Lars Jørgensen

Borgersamlingens forløb

Tredje samling – Første arbejde med anbefalinger

Tirsdag den 1. april 2025, kl. 17-21 på Egedal Rådhus

Formålet med den tredje samling var at tage hul på skrivearbejdet med borgersamlingens anbefalinger. Indledningsvist genbesøgte vi den viden medlemmerne modtog i anden samling og afklarede udestående spørgsmål. Dernæst tog vi på en fælles rejse til fremtidens Egedal med henblik på at identificere medlemmernes drømme. Resten af dagen blev dedikeret til anbefalingsarbejde i grupper.

- Fremtidsrejse: Fremtidens Egedal
- Skriveværksted: Temaarbejde med første skitse til anbefalinger
- Forberedelse: Et kig mod Åben Borgersamling

Offentligt borgermøde – Åben Borgersamling

Tirsdag den 22. april 2025, kl. 17-21 på Egedal Rådhus

Formålet med Åben Borgersamling var at invitere offentligheden indenfor i borgersamlingens arbejde. Alle borgerne i Egedal Kommune var blevet inviteret til at deltage. Først introducerede medlemmerne deres foreløbige anbefalinger, hvorefter de fremmødte borgere gav deres input, feedback og spørgsmål til borgersamlingens arbejde. Derefter var der en dialogrunde med byrådet, hvor medlemmerne fik mulighed for at spørge deres politikere til råds om arbejdet med fremtidens vand i Egedal Kommune.

- Præsentation af borgersamlingens arbejde.
- Workshop med borgersamlingens medlemmer og fremmødte borgere, hvor borgersamlingens foreløbige temaer og arbejde blev diskuteret.
- Sparringrunde med borgersamlingens medlemmer og byrådet

Borgersamlingens forløb

Fjerde samling – Skriveværksted

Lørdag den 10. maj 2025, kl. 10-16 på Egedal Rådhus

Formålet med fjerde samling var at samle op på input fra den Åbne borgersamling og nå 90% i mål med anbefalingerne. Først samlede medlemmerne op på den input de fik fra deres medborgere og byrådsmedlemmer. Derefter var der panelsamtale med relevante interessenter fra kommunen, som alle delte deres perspektiver på kerneopgaven. Med afsæt heri arbejdede medlemmerne videre med anbefalingerne. Inden vi rundede af blev en redaktørgruppe nedsat der i samarbejde med tredjepartssekretariatet rettede anbefalingerne frem mod sidste samling.

- Temperaturmåling: Prioriteringslinje om scenarierne
- Panelsamtale: Mellem repræsentanter fra:
  - Egedal Kommune
  - Novafos
  - Bevar Stenløse Å
  - Vandløbslauget for Værebros Å
- Skriveværksted

Femte samling – Færdiggøre anbefalinger og møde med byrådet

Tirsdag den 3. juni 2025, kl. 17-21 på Egedal Rådhus

Formålet med femte møde var at gøre anbefalingsarbejdet færdigt og møde politikerne fra byrådet til en samtale om, hvordan borgersamlingens anbefalinger kan komme ud og leve i Egedal Kommune.

- Skriveværksted: Færdiggøre arbejde med anbefalinger
- Gallerivæg: Feedback og sparring på anbefalingerne de forskellige grupper imellem.
- Byrådet blev præsenteret for centrale dele af borgersamlingens anbefalinger.
- Afsluttende dialogrunde mellem byrådet og borgersamlingens medlemmer.

Lancering af anbefalingerne – overrækkelse til byrådet

Tirsdag den 16. september klokken 17-18 på Egedal Rådhus.

Borgersamlingens vision

Natur, vand og ansvarlighed i lokal handling

Egedal skaber bæredygtige og klimarobuste løsninger, hvor vand og natur er aktive ressourcer. Gennem fælles ansvar og rettidig handling sikrer vi trygge, stabile og økonomisk bæredygtige byrum for alle borgere - nu og i fremtiden.

Egedal Borgersamling 2025